

La efervescencia social de los años veinte Barcelona 1917-1923 Manel Aisa Pàmpols

Edita Descontrol Barcelona 2016, 200pág. 12 €

Aquests dies m'ha caigut a les mans el nou llibre de Manel Aisa que porta per títol "La Efervescencia social de los años veinte, Barcelona 1917-1923" publicat per la jove editorial Descontrol en les seves primeres pàgines ens deixa clar que es tracta d'un treball d'investigació que en el seu moment es va editar en fotocòpies en 1998 i que formava part com a guió de l'exposició que realitza l'Ateneu Enciclopèdic, que amb el mateix nom va inaugurar el 1998 al Centre Cívic de Fort Pienc, bé ara corregit i ampliat substancialment es presenta en forma de llibre .

El treball posa en relleu les lluites socials d'un moment molt transcendent per a les generacions dels anys 10 i 20 que es van trobar a la ciutat de Barcelona i la perifèria de la dita "rosa de foc" en aquest primer terç del segle XX on encara hi havia molt en joc, la coneguda "Gran Guerra", les llunyanes revolucions a Rússia i Alemanya, però molt presents en el pensament d'uns i altres, l'especulació de la burgesia i els polítics governants que legislen constantment només per a uns pocs. La sense raó apoderada per quatre magnats monàrquics què fan i desfan al seu antull.

En aquesta Barcelona de la lluita per la dignitat, era freqüent trobar la mort per l'esquena, la traïció de les autoritats que sovint aplicaven "la llei de Fugues" que consistia com ja sabeu, a argumentar que l'obrer detingut pretenia escapar, fet pel que, segons els opressors no tenien més remei en la persecució era tirotejar-lo, sempre per l'esquena, és clar. Tot eren argumentacions falses dels Governadors o caps i inspectors de policia.

Així els obrers d'aquesta ciutat entre 1917-1923 van haver d'enfrontar-se contra tots els cossos repressius que ens puguem imaginar, i si per si fos poc es van crear més com el Someten de la Ciutat de Barcelona creat per Primo de Rivera, o les Banda d'assassins de Brabo Portillo ex-policia i agent secret alemany, a la seva mort, amb el Baron de Koenning altre estrany personatge que va irrompre en aquella Barcelona, por Ramon Sales i el seu sindicat groc del "Lliure" per fer mal, molt de mal, sobretot a aquells que arribaven a la ciutat per trobar una mica de treball per alimentar els seus

fills i es trobaven embolicats en una espiral de violència a què van haver de fer front amb la millor de les seves voluntats.

El treball ho entenem gairebé com una crònica dia per dia de tot el que passava en aquell moment pel que fa a l'obrerisme i el seu sequaços repressors en temps de la primera Guerra Mundial, la Vaga de subsistència de 1916 o la de 1917, la Vaga de la Canadenca, el congrés regional de la CNT a Sans el 1918, i un any més tard a Madrid, però sobretot el dia a dia on a cada cantonada d'aquesta ciutat queien un a un els obrers més combatius del moment, per defensar la dignitat i la fam de les seves famílies.

Així mentre era vilipendiats, detinguts, tancats i assassinats, ells amb les poques armes que tenien tractaven de resistir i sobretot crear una societat Paral·lela a partir dels esforços, en la creació d'Escoles Racionalistes, Ateneus, Els sindicats d'Indústria, Les cooperatives de consum, Les cooperatives de Construcció, els socors mutus, els economats, etc. Tot això encaminat a teixir una resposta social, que tenia per objectiu dignificar la vida del moviment obrer i les seves famílies.

Un treball força interessant que a demes ajuda i molt a la gent que per curiositat busca els familiars , avis i besavis i els seus col·legues i amics.

Manel Vallmitjana Cortiella